OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
EU-oikeus ja tietosuoja
Erityisasiantuntija Amanda Mäkelä

Asiantuntijalausunto

8.11.2023

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Oikeusministeriön asiantuntijalausunto valtioneuvoston selvityksestä eduskunnalle koskien sopimuksia EU:n ja Islannin, Norjan sekä Sveitsin välillä matkustajarekisteritietojen (PNR) siirtämisestä ja käytöstä (E 45/2023 vp)

Yleistä

Hallintovaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä asiantuntijalausuntoa koskien otsikkoa koskevaa valtioneuvoston selvitystä (E 45/2023 vp). Selvitys liittyy komission syyskuussa 2023 antamiin suosituksiin EU:n neuvoston päätöksiksi, joilla annettaisiin lupa neuvotteluiden aloittamiseen EU:n ja Islannin, EU:n ja Norjan sekä EU:n ja Sveitsin välillä matkustajarekisteritietojen (PNR-tietojen) siirtämisestä ja käytöstä terrorismin ja muun vakavan kansainvälisen rikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Komissio ehdottaa suosituksissaan, että neuvosto valtuuttaisi komission aloittamaan neuvottelut EU:n puolesta PRN-tietojen siirtämistä ja käyttöä koskevien sopimusten (PNR-sopimusten) tekemiseksi. Suositusten liitteeksi on laadittu neuvotteluohjeet, joiden mukaisesti komission tulee neuvotella PRN-sopimusten sisällöstä.

Valtioneuvoston kanta

Oikeusministeriö katsoo valtioneuvoston kannassa ehdotetulla tavalla, että PRN-tiedot ovat tärkeä työkalu terrorismin ja muun vakavan kansainvälisen rikollisuuden

Postiosoite Postadress	Käyntiosoite Besöksadress	Puhelin Telefon	Faksi Fax	S-posti, internet E-post, internet
Oikeusministeriö PL 25 FI-00023 Valtioneuvosto Finland	Eteläesplanadi 10 00130 Helsinki Finland	0295 16001 Internat. +358 295 16001	09 160 67730 Internat. +358 9 160 67730	kirjaamo.om@gov.fi www.oikeusministerio.fi www.justitieministeriet.fi

torjunnassa ja EU:n sisäisen turvallisuuden takaamisessa ja yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valtioneuvoston kannassa kannatetaan komission suosituksia valtuuttaa komissio neuvottelemaan EU:n puolesta EU:n ja Islannin, EU:n ja Norjan sekä EU:n Sveitsin väliset PNR-sopimukset. Komission ehdottamia neuvotteluohjeita pidetään hyvänä pohjana sopimusneuvotteluille. Neuvotteluohjeissa on huomioitu henkilötietojen suojan varmistamista koskevia seikkoja, joihin unionin tuomioistuin erityisesti kiinnitti huomiota EU:n ja Kanadan välisestä PNR-sopimuksesta antamassaan lausunnossa 1/15. Valtioneuvosto pitää perusteltuna lisätä päätökseen ehdotetun menettelyllisen oikeusperustan lisäksi myös sopimuksen aineellinen oikeusperusta.

Valtioneuvosto katsoo, että neuvosto voi tehdä päätökset neuvottelumandaattien hyväksymisestä.

Käsittelyn vaihe

Komission päätössuositusten käsittely on aloitettu EU:n neuvoston tietojenvaihtotyöryhmässä 5.10.2023 ja esitelty oikeus- ja sisäasioiden neuvosten kokouksessa 25.10.2023. Oikeus- ja sisäasioiden neuvosten kokousten jälkeen neuvoston päätösluonnoksia oltaisiin täydentämässä aineellisella oikeusperustalla. Puheenjohtajavaltion on tarkoitus viedä neuvoston päätösluonnosten täydentäminen Coreperiin 13.-17.11.2023. Neuvoston päätökset on tarkoitus viedä neuvostoon hyväksyttäväksi mahdollisimman pian tämän jälkeen.